

Aan de leden van de
verenigde vergadering

V.V: 8 januari 2009
Agendapuntnr. 11

Datum 9 december 2008
Bijlagen > Notitie samenspel 2005
> Notitie samenspel 2007,
deel 2008
> Globaal programma training
algemeen bestuur 30
januari

Onderwerp Samenspel VV en college 2009-2012

1. Inleiding

In de vorige bestuursperiode is periodiek gesproken over het 'samenspel VV en college', waarmee wordt bedoeld op de wijze waarop de verenigde vergadering zou willen opereren, mede in relatie tot het college. Concreet worden hiermee vragen beantwoord als: hoe -met welke structuur, vorm en instrumenten- zou de voorbereiding van de besluitvorming in de VV moeten zijn?, wat is de gewenste vergaderorde van de VV en voorbereidende bijeenkomsten?, welke eventuele bijzondere commissies zouden wenselijk zijn?, hoe zou interactieve beleidsvorming moeten worden georganiseerd?, hoe zouden bestuursleden hun oog- en oorfunctie het beste kunnen vervullen? etc. In 2008 heeft de verenigde vergadering besloten om de vragen die op dit gebied beantwoord moeten worden, zo veel mogelijk te reserveren voor het nieuwe bestuur. Onderstaand voorstel bespreekt het proces dat tot beantwoording van die vragen door uw vergadering moet leiden.

2. Voorstel

- a. Door middel van een workshop op een trainingsdag (programma zie bijlage 1) voor de VV opiniërende besprekingen te houden over het gewenste bestuurlijk samenspel 2009-2012
- b. De onder 3. opgenomen achtergrondinformatie te beschouwen als een bouwsteen voor die bespreking.
- c. In de verenigde vergadering van (in principe) maart 2009 te besluiten over het gewenste samenspel, dat vervolgens via een jaarlijkse evaluatie desgewenst kan worden bijgesteld.

3. Achtergrondinformatie

Bijgevoegd is het collegevoorstel voor het samenspel VV en college van februari 2005, welke notitie als leidraad heeft gewerkt voor de afgelopen bestuursperiode. Ook is ter kennisname bijgevoegd een notitie ter zake aan de VV van 8 oktober. De notitie bevat een samenvatting van de evaluerende besprekingen van het samenspel in 2007 en 2008 in de commissies.

Voor een goed samenspel in de nieuwe bestuursperiode zijn er spelregels nodig en moet een groot aantal vragen worden beantwoord. Een deel van de spelregels, de gebruikelijke regels over de vergaderorde in en voor de verenigde vergadering, zijn opgenomen in het Reglement van Orde van de verenigde vergadering, dat ook voor deze vergadering is geagendeerd. Daarnaast zijn er vragen te beantwoorden die iets principiëler van aard zijn. Hieronder treft u enkele overpeinzingen daarover aan.

- a. *Welke vorm van voorbereiding van VV vergaderingen is de meest gewenste?*
Voor het eerste half jaar van 2009 zijn, in afwachting van een beantwoording van de vraag hoe de formele besluitvorming in de VV vergaderingen zou moeten worden

voorbereid, vaste adviescommissies ingepland. Voor de commissie indeling is er gemakshalve voor gekozen aan te sluiten bij de al bestaande indeling: drie functionele commissies, te weten Algemene Zaken en Middelen, Integraal Waterbeheer en Waterkeringen en Wegen. Rijnland en Delfland hebben momenteel ook een dergelijk systeem; Delfland zet dit voort en Rijnland naar verwachting ook. Amstel Gooi en Vecht kent een iets ander systeem: er zijn twee commissievergaderingen (van elk een klein dagdeel) die beide alle onderwerpen bespreken. VV leden kunnen iedere commissieronde kiezen welk van de dagdelen men bijwoont. Welk systeem AGV in de nieuwe bestuursperiode hanteert is nu nog niet bekend. Een ander alternatief is het afschaffen van de commissievorm en te gaan werken met een plenaire voorbereidings VV.

b. *Op welke wijze wil de VV van informatie worden voorzien?*

Een belangrijke informatiebron vormen de voorstellen voor besluitvorming en de mondelinge toelichting daarop van collegeleden (en ambtenaren) in commissies en VV. Ook relevant zijn de bestuursrapportages (twee maal per jaar), internet, persberichten en de beantwoording van vragen. Daarnaast kan er desgevraagd vanuit de ambtelijke organisatie extra mondelinge of schriftelijke informatie vanuit de organisatie worden aangeboden. Bij voorkeur worden vragen via de secretaris-directeur of afdelingshoofden gesteld, tenzij het gaat om vragen van slechts operationele of technische aard. Voor deze laatste vragen kan de betreffende medewerker worden benaderd. Daarnaast wordt gedacht aan het organiseren van informerende (informele) verenigde vergaderingen voor specifieke (actuele) thema's.

c. *(Interactieve) beleidsvorming*

Het lijkt gewenst om majeure c.q. zeer lange termijn beleidsvraagstukken in wisselwerking tussen VV en college tot stand te laten komen, en de betrokkenheid van uw vergadering bij de hoofdlijnen van beleidsvorming te borgen. De vraag is op welke wijze dit het beste kan worden gerealiseerd. Gedacht kan worden aan het inplannen van themabijeenkomsten of informele VV's voor zich voordoende thema's. Bij dergelijke bijeenkomsten kunnen ook (interactief) onderwerpen besproken worden die nog verkeren in een pril stadium van beleidsvorming (zgn. 'houtskoolschetsfase'). Ook startnotities kunnen behulpzaam zijn bij deze gezamenlijke beleidsvorming op hoofdlijnen. Nieuw beleid tot slot wordt jaarlijks voorgelegd via de Voorjaarsnota's, die de uitgangspunten en basiskeuzen voor de begroting van het volgende jaar bepalen.

d. *Oog- en oorfunctie, gebiedskennis, betrokkenheid burger*

Hoe wordt georganiseerd dat u als VV lid uw zgn. oog- en oorfunctie kunt vervullen? hoe wordt de betrokkenheid bij en kennis van het gebied (en de daar lopende actuele zaken) op niveau gehouden? Wordt er aanleiding gevoeld dat burgers zich meer dan nu het geval is wenden tot bestuursbijeenkomsten en zo ja, hoe kan dat het meest passend worden georganiseerd?

De gedachte is om in ieder geval drie maal per jaar een excursie te organiseren, met een spreiding over het gebied. Voor 2009 zullen excursies worden gehouden in het kader van het inwerkprogramma, in feb/maart, maart/april en mei. Voor latere jaren wordt gedacht aan een betere spreiding over het jaar. Op deze wijze kan de kennis van VV leden bij het hele gebied op (een zeker) niveau worden gehouden. Voor het vervullen van de oog- en oorfunctie functioneerden er in de vorige bestuursperiode territoriale commissies, die adviseerden aan het college over operationele aspecten van de waterstaatszorg. De beantwoording van de vraag of de oog- en oorfunctie via dergelijke commissies zou moeten worden vervuld of anderszins zouden wij uiterlijk in uw vergadering van maart as. willen beantwoorden. Mocht er voor gekozen worden geen territoriale commissies meer te bemensen, dan kan er bijvoorbeeld ook voor gekozen worden om enkele medewerkers specifiek de verantwoordelijkheid te geven van het (doen) verzorgen van de beantwoording van technisch operationele vragen uit uw vergadering en het initiëren van oplossingen en afhandeling van klachten.

Het zou goed zijn als HHSK er in slaagt in de nieuwe bestuursperiode de burgers nog meer te betrekken bij het (bestuur van) het waterschap. Als positief voorbeeld kunnen daarbij worden genoemd de bewonersbijeenkomsten en/of themabijeenkomsten verbonden aan specifieke projecten, waarbij burgers actief betrokken worden bij het werk en soms ook gericht worden uitgenodigd tot participeren in een bepaald proces, zoals bij de locatiekeuze van gemaal Verdoold het afgelopen jaar. Er staat ons niets in de weg om die lijn voort te zetten en zo mogelijk uit te breiden. Daarnaast zou overwogen kunnen worden om eventuele commissiebijeenkomsten op andere plaatsen in het gebied te houden (aangekondigd via de reguliere publicatie en op andere wijzen) dan in het gemeenlandshuis te Rotterdam, waarmee de drempel voor burgers om de bijeenkomsten bij te wonen en al dan niet in te spreken wellicht lager wordt. Een optie is daarbij ook het organiseren van eventuele gecombineerde informele bijeenkomsten van een (deel)gemeenteraadscommissie met een commissie van HHSK, over bijvoorbeeld een (tot stand te brengen) waterplan.

- e. *Brengt de veranderende rol van waterschappen in de maatschappij mee dat er andere elementen in de bestuursstructuur moeten worden aangebracht?*

De samenwerking tussen HHSK en gemeenten en andere organisaties, provincie, gemeenten, veiligheidsregio, maatschappelijke organisaties, is de afgelopen jaren geïntensiveerd. HHSK wordt ook meer dan voorheen gezien als natuurlijke partner in het gesprek over ingrijpende ruimtelijke orderingsprocessen. Waterschappen in het algemeen hebben te maken met een veranderende rol in de maatschappij (regionale watersautoriteit?). De vraag kan gesteld worden of het voorgaande aanleiding geeft om nieuwe of gewijzigde instrumenten voor het opereren van VV en college te initiëren. Op voorhand zou daarover kunnen worden opgemerkt dat het hier om geleidelijke veranderingen gaat die niet direct een wijziging van de bestaande of nieuwe instrumenten lijken te vragen. Wel zouden gezamenlijke bijeenkomsten met andere organisaties zoals de bij d. genoemde gezamenlijke bijeenkomsten met de raadscommissies de zichtbaarheid van ons waterschap als waterbeheerder bij het publiek nog kunnen vergroten. Ook kunnen dergelijke samenwerkingselementen bijdragen aan een verdere verhoging van de bestuurlijke effectiviteit.

- f. *In hoeverre vragen de verscherpte eisen aan transparantie en verantwoording veranderingen?*

Bij dit onderwerp kan gedacht worden aan de cyclus van planning en control (P&C) en de (inrichting van) de daarbij behorende instrumenten. Met de P&C documenten zoals die het afgelopen jaar zijn vastgesteld (begroting, jaarrekening, verordening financieel beheer, beleid en organisatie en de controleverordening) wordt voldoen aan de eisen van de aangescherpte Waterschapswet. In het najaar 2008 is besproken dat er in de loop van 2009 een antwoord geformuleerd zou moeten worden op de vraag of het zinvol zou zijn om instrumenten in te voeren voor gericht onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en rechtmatigheid. Een vraag die in dat kader naar boven komt is de vraag of een verordening ex art. 109a gewenst is. Deze verordening regelt dat het college periodiek onderzoek doet naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de beleidsuitvoering. Een andere vraag die aan de oppervlakte komt is die naar nut en noodzaak van een rekeningcommissie of een (in gezamenlijkheid met andere waterschappen/overheden te vervullen) rekenkamercommissie.

4. Verdere aanpak, procedure, planning

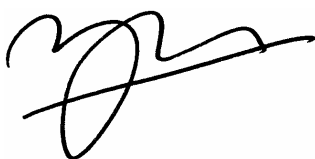
Bijgaand treft u aan een globaal programma voor de training voor de verenigde vergadering. Een van de drie daarin geplande workshops tijdens het middagedeelte zal worden gewijd aan het onderwerp bestuurlijk samenspel. Aan de hand van de resultante van die workshops zal een voorstel voor de verenigde vergadering van maart worden voorbereid.

5. Evaluatie

Het samenspel van de verenigde vergadering en het college zal in beginsel jaarlijks worden geëvalueerd.

Dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard,

secretaris-directeur,

M.J.H. van Kuijk

dijkgraaf,

mr. J.H. Oosters